

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 3, 31 Март

O'ZBEKISTONDA QISHLOQ TURIZMINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti Turizm(faoliyat yo'nalishlari bo'yicha) yo'nalishi talabalari

Xushmanova Madina Yusufali qizi

xushmanovamadina49@gmail.com

Qayumova Shohista Nodirovna

khayumovashohista@gmail.com

Baratova Durdona Fayzullo qizi

baratovadurdona799@gmail.com

Mamadiyorova Jumagul Tog'aymurod qizi

madiyorovajumagul3@gmail.com

Ashurova Xurriyat Abdug'offor qizi

ashurovahurriyat358@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada qishloq turizmiga e'tibor berish orqali mahalliy aholi erishishi mumkin bo'lgan iqtisodiy foyda hamda atrof-muhitga zarar bermasdan turizmni rivojlantirish yo'llari ko'rsatilgan. Shu bilan birgalikda qishloq turizmni rivojlantiribgina qolmasdan milliy qadriyat va udumlarimiz, hunarmadchilik buyumlarimiz, atlas kabi milliy matolarimizni dunyoga tanitish haqidagi fikrlar mavjud.

Kalit so'zlar: Ekzotik makon, toza hudud, qishloq turizmi, kashta, atlas, o'rta daromat, , me'moriy yodgorliklar, sharshara, agroturizm, infratuzilma, Yangi O'zbekiston. Ma'lumki, qishloq joylar katta-katta maydonlarni, muayyan tabiiy shart sharoit, go'zal manzara, ekzotik makon, tabiiy sharsharalar, tabiat mo'jizasining g'oyatda g'o'zal ko'rinishini o'zida jamlaganligi, toza havoning borligi, insonlarining mehmondo'stligi, kayfiyatni ko'taruvchi manzaralarning ko'pligi va boshqa salohiyati, aholi, uning joylashuv tizimini o'zida mujassamlashtirgan hududlar yig'indisidan iboratligi jihatidan turistlarni o'ziga jalb qilib kelmoqda.

Bugungi kunda qishloq turizmi turizmning yangi va istiqbolli yo'nalishlaridan biri hisoblanib, mamlakat ichki va xalqaro turizmni rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Qishloq joylarida turizmni rivojlantirish ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyatga ega bo'lgan tadbirkorlik faoliyatining ustuvor yo'nalishlaridan biri

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 3, 31 Март

sifatida qishloq hududlarini barqaror rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi. Xususan, qishloq joylarida infratuzilmalar faoliyatini rivojlantirishda, qishloq aholisi turmush darajasini oshirishda, mahalliy aholi daromadini o'stirishda, yangi ish o'rinlarini yaratishda, madaniy urf-odatlar va milliy an'analarni qayta tiklashda, shuningdek, atrof-muhitni himoya qilishda qishloq turizmi muhim rol o'ynaydi

Qishloq turizm (agroturizm) bu kishilarning doimiy yashash joyidan qishloq uylariga, qo'rg'onlariga va fermer xo'jaliklariga turistik sayohatni amalqoshirishi hisoblanadi. Qishloq turizmi qishloq joylarida dam olish va mazmunli hordiq chiqarish hisoblanib, bugungi kunda insonlarning asosiy zaruriy ehtiyojiga aylanib bormoqda. Shaharning shovqin suroni, kuchli toliqib ishlash jarayoni, havoning ifloslanishi, shahar aholisini tinch, osoyishta va sof havosi bo'lgan tabiat qo'yniga chiqishga undaydi. Bunday dam olish insonning tabiatga yaqin bo'lishi, yaxshi dam olishi, yangidan kuch-quvvat to'plash sharoitini berishi bilan birgalikda, mazkur joyni tarixi, madaniyati, etnografiyasi, urf-odatlari, me'moriy yodgorliklari va hunarmandchiligi bilan yaqindan tanishish imkoniyatini beradi. Shuningdek, mahalliy aholining o'ziga xos kiyinish madaniyati, milliy taomlari, folklori, tili yoki shevasi bilan yaqindan tanishish hamda qishloq joylarini suratga olish, mevalar terish va boshqa qiziqarli mashg'ulotlar bilan shug'ullanish imkoniyatini yaratadi.

So'nggi yillarda butun dunyo bo'ylab qishloq turizmiga bo'lgan qiziqish ortib bormoqda. Qishloq turizmini rivojlantirish orqali biz butun dunyoga o'z milliylikimizni, urf-odatlarimizni, milliy adras, atlas, badras, manoras kabi matolarimizni tanitgan bo'lamiz. Kashta, so'zana, o'tov, jamalak kabi milliylikimizni o'zida aks ettiruvchi hunarmandchilik buyumlarimizni ko'rish imkoniyati taqdim etamiz. Turistlar oqimi ko'paysa mahalliy aholi ham doimiy va mavsumiy ish bilan ta'minlanadi, aholi daromadi ko'payadi. Bular ham iqtisodning rivojlanishiga bir turtki bo'ladi. Qishloq turizmini rivojlanishida yana bir muhim bo'lgan omillardan bir agroturistik mahsulotlar, o'rta daromadga ega iste'molchilar talabini qondirayotganligi bilan izohlanadi.

Bugungi kunga kelib mamlakatimizning qishloq joylarida oilaviy tadbirkorlik va kichik biznesni samarali rivojlantirishda agroturizm muhim o'rin egallaydi. Hozirda mamlakatimizda agrar sohani rivojlantirishda fermer xo'jaliklarining ulushi tobora ortib, kengayib bormoqda. Ular tomonidan yirik tabiiy hududlar, jumladan: o'rmon hududlari, baliqchilik, chorvachilik xo'jaliklari, meva va uzumchilik bog'lari, sabzavot va poliz mahsulotlari yetishtiradigan hududlar tashkil etilib, ushbu

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 3, 31 Март

hududlarda fermerlar tomonidan dala shiyponlari, xizmat ko'rsatish komplekslari barpo etilmoqda. Bu esa qishloq joylarda agroturizm sohasini yo'lga qo'yish va rivojlantirishda muhim omil bo'lib hisoblanadi. Umuman mamlakatimizning yagona turistik makoni bir-biri bilan uzviy bog'liq, ayni paytda o'zaro katta farq qiladigan o'ziga xos cho'l (saxro), sug'oriladigan tekislik zonasining vodiy va vohalari, tog' landshaftlari majmualaridan tarkib topgan bo'lib, ular turli yo'nalishdagi turizm o'choqlari va markazlarini barpo etishga mustahkam tabiiy asos bo'lib xizmat qiladi. Bunda xalqaro sayyohlikda innovatsion yo'nalish sifatida jadal rivojlanayotgan ekologik turizm uchun mamlakatimizda g'oyat qulay shart-sharoitlar va imkoniyatlar mavjudligini alohida ta'kidlash lozim.

Turizm sohasida amalga oshirilayotgan keng ko'lamlı tadbirlarga qaramasdan, mamlakatimizda agroturizm faoliyatini samarali tashkil qilishda ba'zi muammolar mavjud ekanligini qayd qilib o'tish lozim:

– mavjud me'yoriy-huquqiy hujjatlarda “agroturizm”, “qishloq turizmi”, “yashil turizm”, “eko-agroturizm”, “fermerlik turizmi” tushunchalarining mohiyati to'liq

ochib berilmagan; – qishloq turizmini tartibga soluvchi maxsus qonunchilik mexanizmi shakllanmagan;

– qishloq joylarida agroturizm faoliyatini rivojlantirish imkoniyatlari to'g'risidagi axborotlar bilan qishloq aholisi yetarli darajada ta'minlanmagan;

– qishloq joylarida agroturizmni samarali tashkil qilish uchun malakali kadrlar yetishmaydi. Mamlakatimizda qishloq turizmining rivojlanishi iqtisodiy-ijtimoiy jihatdan muhim ahamiyat kasb etadi va ijobiy samara beradi. Xususan, davlatimiz uchun:

-milliy urf-odatlar va an'analarni o'rganishga qiziqish ortadi;

-qishloq ahlining o'ziga xos hayot tarzi va an'anaviy qadriyatlar keng targ'ib qilinadi;

hududlarning madaniy va tarixiy merosi asrab-avaylanadi;

qishloq joylarida ishlab chiqarish sohasi yanada rivoj topadi.

Qishloq aholisi uchun:

yoshlar uchun “kichik Vatan”ning tarixiy-madaniy ahamiyatini anglatadi, uning mamlakat hamda jahonda mashhurligidan faxr hissini oshiradi; yangi ish

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Researchbib Impact factor: 11.79/2023

SJIF 2024 = 5.444

Том 2, Выпуск 3, 31 Март

o‘rinlari yaratilib, mahalliy aholining bandlik muammosi hal qilinadi; qishloq joylarida uy-joy fondi tuzilmasi yanada rivoj topadi;

Turistlar uchun: mahalliy aholining o‘ziga xos tarixi, an‘analari, urf-odatlarini, gastronomiyasi, madaniy-ma‘naviy jihatdan rivojlanishi bilan yaqindan tanishish imkoniyati yuzaga keladi; go‘zal tabiat qo‘ynida dam olib, sog‘liqni qayta tiklash imkoniyati paydo bo‘ladi.

XULOSA: Maqola so‘ngida xulosa qilib shuni aytib o‘tamizki, qishloq turizmi rivojlanishi nafaqat Yangi O‘zbekistonga foyda balki doimiy ish bilan ta‘minlanmagan qishloq aholining ham bandligi ta‘minlash orqali yashil iqtisodga foyda keltiradi. Shuningdek mamlakatimizda qishloq turizmini barqaror rivojlantirish uchun barcha imkoniyatlar mavjud. Ushbu imkoniyatlardan samarali foydalanilsa, mamlakatimiz qishloqlari yanada obod bo‘ladi, aksariyat yoshlar yangi ish o‘rinlari bilan ta‘minlanadi, qishloq xalqining turmush faravonligi yanada oshadi.

FOYDALANGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasini 2017- 2021 yillarda rivojlantirish bo‘yicha harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi farmoni - Toshkent, 2017 179
2. Абдужабборов. М.А. Карст гор Южного Узбекистана. - Т.: 1990.
3. Абдусаломов Ф. Туризм соҳасида ютуқлар кўп, камчиликлар ҳам йўқ эмас//Зарафшон газетаси, 24 декабр, 159 (22.797)-сон.
4. Александрова А.Ю. Международный туризм: Учебник- М.:Аспект Пресс, 2002-470 с.
5. Хошимов М. Ўзбекистоннинг экологик туризми.-Самарқанд, 2012